

ועכשיו הגוף מאת דניאלי

ענת דניאלי, עומר עוזיאל, יעל ונציה, קימ' טייטלבאום ויאיר ורדי

ענת: *ועכשיו הגוף* היא היצירה האחרונה שלי ובה שתי עבודות: ה**טיפול** – הוצגה לראשונה בפסטיבל 'צוללן' 2018, וה**ריקוד** הוצגה בפסטיבל 'ריקודי חדר' 2018. שתי העבודות הן למעשה שני פנים של אותו הקשר בין מופע של תנועה ומגע, וטיפול של תנועה ומגע כשמחבר ביניהם הוא הגוף. הגוף הוא האתר בו מתרחשים האירועים, והערב הוא קריאה לחזור אל הגוף, כמו קריאה לבוא בחזרה אל הרגש, לבוא בחזרה ממחוזות השכל והטכנולוגיה ולחולל, ולחולל שם רפיו.

הקריאה אל הגוף ביצירה *ועכשיו הגוף* היא תולדה ישירה והמשך טבעי של העבודה שקדמה לה אנא ואגנאט מ־2016, טרם בחירתו של דונלד טראמפ מנהיג העולם החופשי, וטרם בקיעת הקול המשמעותי של #meetoo, הדוברת את ביוזיו של הגוף הנשי בחברה שלנו ועושה לו תיקון פואטי ואסתטי.

חשבתי שעדיף לשתף בכתיבה על העבודה גם את היוצרים/ ות שנתנו חלק ליצירה, וכך העבודה ממשכה לאסוף עדויות ולרקום את עצמה עוד ועוד. כדי להתחיל בכתיבה, התכנסנו עומר עוזיאל, מבצע ושותף ליצירה, ויעל ונציה, המלווה האמנותית של העבודה ואני, ושיחקנו במשחק השאלות: כל אחד רשאי לשאול שאלה, ככל העולה על רוחו/ה, ואנחנו לא נותנים, חושבים או מספקים תשובות. רק מתמסרים לרצף של שאלות שעולות ללא ביקורת ובקרה. שיתפנו בשאלות את קימ' טייטלבאום שיצר את התלבושות ואת יאיר ורדי שיצר את אובייקט התאורה.

למה ועכשיו הגוף? למה הגוף?

ענת: כשיש תחושה ברורה לגבי דבר כלשהו, בחירה או החלטה בהירה מורגשת בגוף, כמו ידיעה עמוקה. השם של העבודה הופיע, כמו שרעיונות מראים את עצמם, פתאום, והוא הרגיש מאוד מדויק. הגוף הוא המקום הנוח, הטבעי, המוכר והמנחם עבורי. התנועה היא המזור, ההנאה, המעקה שעליו אפשר להישען להניח יד כשצריך יציבות. כך תמיד היה. הקריאה לעכשיו היא הקריאה לחזרה למה שאין לו תחליף או מענה אחר אלא בגוף. לרגש. לאנושיות. לאמפתיה. לאינטימיות. למגע. לחום.

עומר: המחול מגדיר את עצמו מעצם היותו הוא. מה שכל כך משך אותי במחול, שהוא לא צריך לספר סיפור, לייצר דימוי או להביע מחוץ לעצמו. אני מרגיש שהשם *ועכשיו הגוף* מחזיר את הכוונה לאלמנט הבסיסי, והוא "הגוף". אותו גוש בשר, עצמות ועור שנע בעולם בלי סיבה ותוצאה, אלא פשוט קיים. ועכשיו" – למה עכשיו? כי הגוף, הפועם, הנושם והנע הוא בכאן ועכשיו. כאשר תוך מספר שנים, את הגוף האנושי של עורכי דין, נהגים, טייסים ורופאים תחליף מכונה עצמאית מהירה יותר ואפקטיבית יותר. עכשיו זה הזמן! תוך כדי השינויים החשובים האלה, לחזור ולהתעקש על מגע אדם על בסיס יום־יומי.

מה עשתה לכם העבודה?

ענת: אני מרגישה שהביצוע של העבודה, המעבר בתוך המסלול הכוריאוגרפי שלה, מהדק אותי. מחזיר אותי אל עצמי, מזכיר לי, מרגיע אותי וממלא בתחושה של אמת פיזית.

עומר: במקצועי, אני גם מטפל בשיטת אילן לב. שווה שיטת טיפול במגע ותנועה לפתירת בעיות שלד, כמו: כאבי צוואר, גב, ברכיים וכדומה. ביצירה *ועכשיו הגוף*, אני וענת מטפלים אחד בשני בדרך כלל באמצעות הידיים. הידיים הן הנוגעות והמניעות. בסשנים של האלתור מצאנו דרכים נוספות בהם אפשר לטפל, כמו, לדוגמה: לטפל באמצעות הראש – כאשר הראש הוא נקודת הישענות ומגע על גב

ענת דניאלי ועומר עוזיאל רוקדים את יצירתם הטיפול, צילום: נטשה שחנס

ענת דניאלי ועומר עוזיאל רוקדים את יצירתם הטיפול, צילום: נטשה שחנס

עומר: שפת הטיפול היא מגוונת ואקלקטית וכמעט בלתי אפשרית, מבחינתי, להגדרה ומיפוי. אני מרגיש שבעבודה אנחנו נשענים על כל בסיס הידע שעברנו כרקדנים, יוצרים ומטפלים וכל אלה משתכללים לנו בתוך הגוף. בפתיחה של היצירה – אחרי האקספוזיציה בה סידרנו את התאורה והמנורות שיהיו לנו למעבדת מחקר "הטיפול", אחרי שענת הורידה עגילים, חלצה נעליים לפני הכניסה לחלל המקודש, בו מתרחש הטיפול – ענת מתיישבת מאחוריי ואני נשכב על רגליה. ברגע הזה של המגע הראשוני גוף אל גוף, בו הגוף שלי נח על רגליה של ענת, השרירים משתחררים מאחזקת הגוף, הנשימה נפתחת ומתחיל הטיפול, אני מרגיש שכל הידע האינטואיטיבי וההשכלתי בא לידי ביטוי – כל האינפורמציה שרכשנו משיטת הטיפול של אילן לב, הפלדנקרייז, הפראנה היוגה, הקונטקט אימפרוביזציה, הידע והניסיון כרקדן מופיע וכמובן מהידע שרכשנו בתהליך היצירה.

האם העבודה שינתה אותנו? שינתה משהו?

יעל: בתשובה לשאלה זו, אתייחס לחלק הראשון של העבודה – הטיפול: ההתבוננות והשהות במחיצת שני אנשים אשר המשימה שהציבו לעצמם היא יצירת פרקטיקה טיפולית חדשה במגע, שתענה על צרכיהם האישיים והפרפורמטיביים בנקודת זמן מסוימת בחיים של כל אחד מהם וגם בחיי שלי, הייתה חוויה אישית מיוחדת לכשעצמה.

במה טיפלה העבודה? ואיך?

ענת: העבודה ביקשה לטפל באזורים בהם מתקיים קשר קרוב ואינטימי. תחילה דיברנו עומר ואני על כך שקיים עיוות תרבותי שאנו חיים בו, כשניתן וגלוי וחשוף לראות מבעים ודימויים של אלימות קשה ופורנוגרפיה מרומזת ולא מרומזת במרחבים ציבוריים ואישיים, בעוד שמבעים של אינטימיות ואהבה נחשבים ככאלה שיש להימנע מהם. מתוך הבלבול הכללי עברנו אל האישי הקרוב והכואב הפרטי. אני ביקשתי לברוא מודל של אינטימיות פיזית בה אני חשה לנמרי מונגת

יוצרים כותבים

ומטופלת, ובתוכו לעבור שוב ושוב, לספוג את חווית המונגות והבטחון והעונג הפיזי שיש בתחושות האלו ולהפנים אותן בתוכי.

עומר: העבודה מבקשת לטפל באינטימיות המעוותת בחברה, דרך מגע של איש ואישה. בזמנים בו תופעת "המי־טו" היא בשיאה, בהם החברה מבקשת לעשות סדר חדש ביחסים בין גברים לנשים, בהם גברים מואשמים בהטרדות ונשים מוציאות החוצה סיפורים אפלים מהעבר, בזמנים כאלה אנחנו מבקשים לטפל בעיוות הזה דרך "העדפה מתקנת" של המגע, לנעת יותר, לנעת נכון, לדעת להקשיב ולחגוג את הרבדים הכי עמוקים של גוף פראי וחושק דרך כבוד והתמסרות.

איך זה מרגיש להיות שותפים בטיפול של מישהו אחר? איזה יחסים היו, מטפל־מטופל?

יעל: כל עבודה חדשה מבקשת mindset חדש של התבוננות, כלים וניסוח של העולם, זה כל היופי. במקרה הזה מצאתי עצמי צופה ביורה שעניינה טיפול, אדגיש – לא ייצוג של טיפול, אלא טיפול. ברוב המסגרות הטיפוליות אליהן נחשפתי בחיי, תמיד נדרשתי לרמה מסוימת של פרטיות. צפייה לשם צפייה ב"מתרחש הטיפוליי", איננה מענייננו של איש, יתרה מזו, היא סגורה מפניו של כל מי שאינו מטפל או מטופל. במקרה הזה, התבקשתי להיות קשורה אבל – מה תפקידי כמלווה אמנותית של פרפורמנס שהוא טיפול או של טיפול שהוא פרפורמנס? מהו סוג ההתערבות המקדמת הלגיטימית? התשובה לשאלה זו הלכה ונרקמה ככל שהעבודה התקדמה והתגלמה באופנים שונים ומגוונים לאורך התהליך. בשלב מסוים הבנתי, שכדי שהעבודה תשמור על מהותה הטיפולית ועדיין לא תקרוס לתוך המערכת של מטפל מטופל ותישאר בתחום הפרפורמנס, הדבר הכי נכון שעל"י לעשות כמלווה (לפחות לפרק זמן מסוים) יהיה להתבונן ולא לדבר. המבט החיצוני שלי נתן תוקף למתרחש כאירוע פרפורמטיבי, והשתיקה שלי נתנה תוקף טיפולי ואפשרות להקרין שוב ושוב את המהלך.

